

Na temelju članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2012. godine donijela

O D L U K U

o pokretanju postupka za sklapanje Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji

I.

Na temelju članka 139. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst) pokreće se postupak za sklapanje Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, sastavljene u Istanbulu, 11. svibnja 2011. godine.

II.

Republika Hrvatska postala je punopravnom članicom Vijeća Europe 6. studenoga 1996. godine. U okolnostima uznapredovale suradnje s Vijećem Europe, odvijalo se usporedno i prilagođavanje nacionalnog zakonodavstva europskim standardima, u skladu s konvencijama Vijeća Europe.

Konvencija iz točke I. ove Odluke otvorena je za potpisivanje na 121. sastanku Odbora ministara Vijeća Europe, održanom u Istanbulu, 10. i 11. svibnja 2011. godine.

III.

Sklapanjem Konvencije iz točke I. ove Odluke, Republika Hrvatska iskazuje interes i pridružuje se naporima međunarodne zajednice, osobito državama članicama Vijeća Europe, kako bi se na ovom području još odlučnije utvrdila volja država da se suprotstave nasilju nad ženama i nasilju u obitelji.

Konvencija iz točke I. ove Odluke otvara put ka stvaranju pravnog okvira na europskoj razini za zaštitu žena od svih oblika nasilja te za sprečavanje, progon i uklanjanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Konvencija predstavlja pravni okvir za daljnju nadogradnju zakonodavnog okvira potrebnog za učinkovitu prevenciju, te progon i kažnjavanje počinitelja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Svrha ove Konvencije je zaštititi žene od svih oblika nasilja i spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca, uključujući i osnaživanje žena, izraditi sveobuhvatni okvir, politike i mjere za zaštitu i pomoć svim žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, promicati međunarodnu suradnju radi suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, te pružiti potporu i pomoć organizacijama i nadležnim tijelima za provedbu zakona učinkovitom suradnjom radi usvajanja sveobuhvatnog pristupa suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

IV.

Prihvaća se tekst Konvencije iz točke I. ove Odluke.

Tekst Konvencije iz stavka 1. ove točke, sastavni je dio ove Odluke.

V.

Ovlašćuje se stalna predstavnica Republike Hrvatske pri Vijeću Europe u Strasbourgu, u svojstvu izvanredne i opunomoćene veleposlanice Republike Hrvatske da, u ime Republike Hrvatske, potpiše Konvenciju iz točke I. ove Odluke.

VI.

Izvršavanje Konvencije iz točke I. ove Odluke neće zahtijevati dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

VII.

Konvencija iz točke I. ove Odluke zahtijevat će izmjenu postojećih zakona, te podliježe potvrđivanju po članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Uz točku I. Ustavna osnova za sklapanje Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (u daljnjem tekstu: Konvencija), sastavljene u Istanbulu 11. svibnja 2011. godine, sadržana je u članku 139. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/2010 – pročišćeni tekst). Konvenciju je potpisalo 24 država, ratificirala 1 država (Republika Turska), a stupa na snagu nakon što ju ratificira 10 država, od čega najmanje 8 država članica Vijeća Europe.

Uz točku II. Republika Hrvatska stranka je ili pak potpisnica niza relevantnih međunarodnih ugovora na području zaštite žena od nasilja, koji zajedno s nacionalnim zakonodavstvom (Kazneni zakon, Zakon o kaznenom postupku, Zakon o sudovima za mladež, Obiteljski zakon, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Prekršajni zakon, Zakon o socijalnoj skrbi, Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, Zakon o zaštiti svjedoka, Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela, Zakon o suzbijanju diskriminacije, Zakon o ravnopravnosti spolova, Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja) i Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2011. do 2016. godine te Nacionalnom politikom za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine, čine solidan zakonodavni okvir za učinkovitu pravnu zaštitu žena žrtava nasilja, uključujući nasilje u obitelji, pri čemu se posebno izdvaja:

1. Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Protokola br. 1, 4, 6, 7, 11, 12, 13, i 14.,
2. Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena i Fakultativni protokol uz Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena,
3. Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta,
4. Europska konvencija o pravima djeteta Vijeća Europe,
5. Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja,
6. Konvencija o pravima osoba s invaliditetom,
7. Konvencija o pristanku na brak, minimalnoj dobi za zaključivanje braka i registraciji brakova,
8. Europska konvencija o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja,
9. Konvencija o zaštiti svih osoba od prisilnih ili nedobrovoljnih nestanaka,
10. Konvencija za zaštitu ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u svezi s primjenom biologije i medicine,
11. Konvencija Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima,
12. Protokol za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima posebice ženama i djecom,
13. Haška Konvencija o građansko pravnim aspektima međunarodne otmice djece.

Uz točku III. Konvencija iz točke I. ove Odluke je prvi pravno obvezujući instrument kojim se stvara sveobuhvatni pravni okvir za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te predstavlja pravni okvir za daljnju nadogradnju zakonodavnopravnog okvira potrebnog za učinkovitu prevenciju, te progon i kažnjavanje počinitelja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Svrha ove Konvencije je zaštititi žene od svih oblika nasilja i spriječiti, progoniti i ukloniti nasilje nad ženama i nasilje u obitelji; pridonijeti suzbijanju svih oblika diskriminacije žena i promicati punu ravnopravnost žena i muškaraca, uključujući i osnaživanje žena; izraditi

sveobuhvatni okvir, politike i mjere za zaštitu i pomoć svim žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u obitelji; promicati međunarodnu suradnju radi suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji; pružiti potporu i pomoć organizacijama i nadležnim tijelima za provedbu zakona učinkovitim suradnjom radi usvajanja sveobuhvatnog pristupa suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Radi učinkovite provedbe njezinih odredaba ova Konvencija uspostavlja specifičan mehanizam nadzora.

Uz točku IV. Točkom IV. ove Odluke prihvaća se tekst Konvencije, sastavljene u Istanbulu, 11. svibnja 2011. godine.

Uz točku V. Stalna predstavница Republike Hrvatske pri Vijeću Europe u Strasbourgu, u svojstvu izvanredne i opunomoćene veleposlanice Republike Hrvatske potpisat će Konvenciju iz točke I. ove Odluke.

Uz točku VI. Izvršavanje Konvencije iz točke I. ove Odluke neće zahtijevati osiguranje dodatnih financijskih sredstava. Financijska sredstva za izvršavanje Konvencije iz točke I. ove Odluke osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Uz točku VII. Konvencijom se propisuju djela nasilja u obitelji koja uključuju tjelesno, psihičko, seksualno nasilje i seksualno uznemiravanje, prisilne brakove, sakaćenje ženskih spolnih organa te prisilne pobačaje, a koja već čine dio hrvatskog kaznenog i prekršajnog zakonodavstva. Kaznenopravno zakonodavstvo u cijelosti je usklađeno s Konvencijom iz točke I. ove Odluke. Međutim, bit će potrebna izmjena postojećeg obiteljskopravnog zakonodavstva. Člankom 48. Konvencije propisuje se zabrana obveznih alternativnih postupaka rješavanja sporova. Kako je člankom 44. Obiteljskog zakona („Narodne novine“ broj 116/2003, 17/2004, 136/2004, 107/2007, 61/2011) propisano da se „postupak posredovanja provodi kad se postupak radi razvoda braka pokreće tužbom ili sporazumnim zahtjevom, a bračni drugovi imaju maloljetnu zajedničku ili posvojenu djecu ili djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti“ te da ne postoji odredba koja bi isključivala provedbu postupka posredovanja u slučajevima nasilja u obitelji, bit će potrebno na odgovarajući način uskladiti Obiteljski zakon s Konvencijom iz točke I. ove Odluke. Budući da Konvencija zahtijeva izmjenu zakona Republike Hrvatske, podliježe ratifikaciji temeljem članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.